

זהר הקדוש

עם ביאור
הפטר והפסוק

פרשת אמור • מאמר ליל שימורים

הקליפות למקום אחד בנוקבא דתהומא רבא ואינן נמצאות כל כך בעולם, וקדושי מלכא אתערנו - וקידושי המלך [-תפארת] מתעוררים, כלומר, שתפארת מקשטת את מלכות עם תכשיטיה כדי שתהיה ראויה להתייחד עמה בליל חמשה עשר הוא יום טוב פסח. **פְּדִין כְּתִיב** - ואז בליל חמשה עשר שמתייחדות תפארת ומלכות כתוב (שם יב מב) **'ליל שְׁמוּרִים הוּא לַה'**, ופירושו, **דְּהָא זְוֹנָא קַדִּישָׁא אֲשֵׁתְכֶם** - שהרי בחמשה עשר בניסן הייחוד הקדוש נמצא, ולכך כתוב 'ליל' ולא 'לילה', הרומז כי עד ליל ארבעה עשר התפשטו הקליפות בלבנה [-מלכות], והוא - השמש [-תפארת], בליל ארבעה עשר **'שְׁמוּרִים' בְּכֹלָא** - בכל, כלומר, המלכות שומרת ומצפה להתייחד עם תפארת בליל חמשה עשר, וגם תפארת שומרת על מלכות לבלתי ישלטו עליה הקליפות. ולכך בליל ארבעה עשר מבטלים את החמץ ושאר, כדי שיתייחדו תפארת ומלכות בליל חמשה עשר.

רבי אחא חולק וסבירא ליה שתפארת ומלכות אינן מתייחדות בליל חמשה עשר, אלא ביום חמשה עשר.

רְבִי אַחָא חולק על רבי חייא **וְאָמַר**, שיעקר יחוד תפארת ומלכות הוא ביום חמשה עשר בניסן. ומפרש, **בְּגִין כֶּף** - כיון שבילל ארבעה עשר מסתלקות הקליפות מן העולם, לכן רק **תְּקוּנָא דְכֹלָא בְּהוּא יוֹמָא** - התיקון של מלכות תהיה על ידי כל העבודות של ביטול שאור וחמץ ושחיטת הפסח באותו יום ארבעה עשר, ו**בְּלִילָא אֲשֵׁתְכֶם יְשׁוּבָא דְבֵיתָא** - ובליל חמשה עשר ימצא הישוב של הבית, כלומר, מתקנים ומכינים את הבית [-מלכות] כדי שתהיה ראויה להתייחד באור הבוקר עם התפארת, אבל בליל חמשה עשר עדיין אינן מתייחדות. וזהו פירוש הפסוק, ב'ליל' של חמשה עשר, 'שְׁמוּרִים' - שומרת ומצפה המלכות 'הוא להויה' - להתייחד עם תפארת באור הבוקר של חמשה עשר.

על ידי המצוות שבליל פסח מכינים את המלכות לייחוד עם תפארת.

ומוסיף רבי אחא, **וְוִי לְאִינּוֹן דְּלָאוּ מִבְּנֵי בֵיתָא נִינְהוּ** - אוי לאותם שאינם מבני הבית, כלומר, שאינם מתקנים את הבית [-מלכות], ומבטלים את המצוות של ליל פסח במזיד, **כִּד אֲתָאן לְאִזְדוּנָא אַרְיוּתָא כְּחָדָא** - כדי שהיא תהיה ראויה

כאשר באים להתייחד כאחד האריות, כלומר, כשמתייחדות תפארת ומלכות, **וְוִי לְאִינּוֹן דְּלָא אֲשֵׁתְמוּדְעֵן גְּבִייהוּ** - אוי לאותן אומות העולם שלא נודע אצלן מצוות ליל פסח. **בְּגִין כֶּף יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין מִתְקַנִּין לֹון בֵּיתָא כֹּל הוּא יוֹמָא** - ולכן בני ישראל הקדושים מתקנים להם את הבית [-המלכות] כל אותו יום ארבעה עשר, על ידי ביטול החמץ ושחיטת הפסח, **וְעַל יְדִיָּהוּ עֵיילי מָאן דְּעֵיילי** - ועל ידיהם נכנסים מי שנכנסים, כלומר שעל ידי המצוות שבליל פסח מתקנים את המלכות שתהיה ראויה להתייחד עם תפארת באור הבוקר, **וְאִינּוֹן חֲדָאן וְזַמְרֵן תְּרוּוּיָהוּ** - ולכן בני ישראל שמחים ומזמרים בליל פסח, כי על ידם יתייחדו תפארת ומלכות באור הבוקר. ומסיים רבי אחא, **זְכָאִין אִינּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי** - אשריהם בני ישראל שמקיימים את המצוות בליל פסח בעולם הזה, ואשריהם שעל ידם מתייחדות תפארת ומלכות בעולם הבא.

במאמר זה יבוארו הדרגות שעלו והתקשרו בהן בני ישראל ביציאתם ממצרים, ועד שהתקשרו בקדושה העליונה, מדרגה אחר מדרגה. ויבואר בו ענין יום ארבעה עשר בניסן, וסוד השבתת החמץ וההכנה לפסח, ויחוד המאורות הנעשה בימים אלו, וביאור הפסוק 'ליל שְׁמוּרִים הוּא לַה' (שמות יב מב), וכן הטעם שכל אחד צריך להראות עצמו בן חורין כאילו הוא יצא ממצרים.

על ידי מצות מילה ופריעה במצרים, ואכילת קון במדבר, זכו בני ישראל להיבדק עד בחינת תפארת.

'בְּחֻדְשׁ הָרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹן הָעֶרְבִים פֶּסַח לַה' (ויקרא כג ה). הקשה רבי חייא, למה כתוב **'וּבְאַרְבַּעַה עָשָׂר'**, והלא עיקר יום טוב פסח הוא ביום חמשה עשר בניסן. ותיירך רבי חייא, **הָא אֲתָמַר** - הרי למדנו (פסחים ב), **דְּהָא פְּדִין** - שהרי אז בליל ארבעה עשר **מִבְּטְלִין חֲמֵץ וְשָׂאֹר**, וְעַל יְדֵי שִׁמְתַבְטְלִים אֲסִתְלְקוּ יִשְׂרָאֵל מִרְשׁוּתָא אַחְרָא וְאֲתַעְקְרוּ מִגִּיָּה - הסתלקו בני ישראל מרשות הקליפות מדרגה אחר מדרגה עד שנעקרו ממנו לגמרי, **וְאֲתִאֲחָדוּ בְּמִצְהָ קִשׁוּרָא קַדִּישָׁא** - והתייחדו בקשר קדוש עם המצה שהיא בחינת מלכות. ומבאר רבי חייא, **כִּתְרָא דְאַתְגְּזְרוּ עָאלוּ בַּה** - לאחר שנימולו במצרים מיד נכנסו והתקשרו עם בחינת מלכות, **עַד דְאַתְפְּרְעוּ וְאֲתַגְלִיָּא רְשִׁימָא דְלַהוֹן** - עד שעשו פריעה במרה והתגלה הרושם שלהם, **וּכְדִין יְהִי לַהוֹן קִשׁוּרָא בְּאַתְרָא עֵלְמָא** - ואז השפיע וקשר הקדוש ברוך הוא את בני ישראל במקום יותר עליון, **בְּקִשׁוּרָא דְמַהִימְנוּתָא**, והיינו ביסוד הנקרא 'קשר האמונה'. ועוד עלו להתקשר כשאכלו את המן **בְּאַתְרָא דְכְּתִיב** - במקום התפארת שכתוב עליו (שמות טז ד) **'הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם'**, ומדייק רבי חייא, **'מִן הַשָּׁמַיִם' דִּיָּקָא** - דווקא כתוב, כלומר, שעל ידי מילה ופריעה ואכילת המן זכו להתקשר עד בחינת תפארת הנקראת 'שמים', **וְהָא אֲוִקְמוּהּ** - והרי כבר העמידוהו שעל ידי המן זכו לבחינת תפארת (זוהר ח"א ויצא קנז).

בשעת חידוש הלבנה הקליפות מתפשטות בעולם, ובליל ארבעה עשר מסתלקות לנוקבא דתהומא רבא. ולכן מבטלים את החמץ ושאר בליל ארבעה עשר בניסן, ובליל חמשה עשר מתייחדות תפארת ומלכות.

ומוסיף רבי חייא, **תָּא חֲזִי** - בוא ראה למה מבטלים את החמץ ושאר דווקא בליל ארבעה עשר, כי **בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר דְּזוֹנָא דְסִיְהָרָא אֲשֵׁתְכֶם בְּשִׁלְמוֹ עִם שְׁמִשָׁא** - בשעה שהלבנה [-מלכות] מתייחדת עם השמש [-תפארת] ונמצאת בשלימותה, **וּכְתָרִים תַּתְּחוּנִים לָא נִמְצְאִים מִשְׁתַּכְּחִין כֹּל כֶּף בְּעֵלְמָא** - וכתרים התחתונים שהם הקליפות לא נמצאים כל כך בעולם. והטעם, **דְּהָא בְּחֻדְשֵׁי דְסִיְהָרָא** - שהרי בשעת המולד כשהלבנה מתחדשת, **זִינִין בִּישׁוּן מִשְׁתַּכְּחִין וּמַתְעִירִי לְאַתְפִּשְׁטָא בְּעֵלְמָא** מינים רעים שהם הקליפות נמצאים ומתעוררים להתפשט בעולם, **וּבְשַׁעֲתָא דְזוֹנָא דְסִיְהָרָא אֲשֵׁתְכֶם בְּנִהְרֵי דְשְׁמִשָׁא בְּשִׁלְמוֹ** - ובליל ארבעה עשר בחודש בשעה שהלבנה [-מלכות] מתייחדת, ונמצאת בשלימות על ידי שאור השמש [-תפארת] מאיר בה, **מִתְכַּנְּשִׁי כְּלַהוֹ לְאַתְרָא חֲדָא** - מתאספות כל

רבי יוסי סבירא ליה שתפארת ומלכות מתייחדות בליל פסח.

אמר רבי יוסי, למה לן לאטרחה כולי האי - למה לנו להטריח כל כך בפירוש הפסוק 'ליל שמורים הוא לה', לפרשו כרבי חייא [וגם חולק על רבי אחא שאמר שאין יחוד תפארת ומלכות בלילה], והרי **קרא שלים הוא** - פסוק שלם

הוא, **דהא בהאי ליליא זונגא עלאה קדישא אתער ואשתכח** - שהרי באותו ליל חמשה עשר מתעורר ונמצא יחוד עליון של תפארת ומלכות, ועל ידי קדושת הייחוד אין כח בקליפות להיאחז במלכות ומסתלקות מן העולם. ומביא רבי יוסי ראייה, **הדא הוא דקתיב** - זהו שכתוב בהמשך הפסוק (שם) **'הוא הלילה הזה לה' שמורים'**, ומשמעו, 'הוא הלילה' - המלכות, 'הזה לה' - תפארת, כלומר, שבלי חמשה עשר עצמו מתייחדות תפארת ומלכות. ושואל רבי יוסי, **מאי** - מהו שכתוב **'שמורים'**, הרי 'שמור' רומז למלכות. ומשיב, לכן כתוב 'שמורים', כי כאילו כתוב **תרי** - שתי פעמים 'שמור', ופירושו, **זונגא דסיקרא בשמשא** - כי בליל חמשה עשר שיש יחוד של הלבנה [-מלכות] עם השמש [-תפארת], גם התפארת נקראת 'שמור', הרי שבלי חמשה עשר עצמו מתייחדות תפארת ומלכות.

אמר רבי יוסי, למה לן לאטרחה כולי האי, קרא שלים הוא דהא בהאי ליליא זונגא עלאה קדישא אתער ואשתכח, הדא הוא דקתיב (שם) 'הוא הלילה הזה לה' שמורים, מאי 'שמורים'. תרי, זונגא דסיקרא בשמשא. לכל בני ישראל לדורתם' (שם), דהא מכאן ולהלאה אתאחדו ואתקשרו בקשורא דשמא קדישא, ונפקו מרשותא אחרא. בגיני כך, בארבעה עשר מתקני גרמיהו ומבערי חמץ מביניהו - ועיילי מביניהו, ועיילי ברשותא קדישא. וכתן וכלה, בעטרוי דאימא עלאה, ובקעי בר נש לאחזאה גרמיה דאיהו בר חורין - ולכן צריך האדם להראות את עצמו בלילה ההוא שהוא בן חורין, לרמוז על יחוד תפארת ומלכות שמקבלות עטרה מן הבינה הרומזת על חירות.

ומפרש המשך הפסוק 'לכל בני ישראל לדורתם'.

ומוסיף רבי יוסי לפרש מה שכתוב בהמשך הפסוק **'לכל בני ישראל לדורתם'**, שפירושו, **דהא מכאן** - שהרי מכאן לאחר שנימולו בני ישראל וזכו לבחינת מלכות, ו**להלאה** - ואחר כך עלו מדריגה אחר מדריגה, עד **דאתאחדו ואתקשרו**

בקשורא דשמא קדישא - שהתאחדו והתקשרו בקשר עם השם הקדוש, דהיינו בחינת תפארת, ו**נפקו מרשותא אחרא** - ויצאו מרשות הקליפות לגמרי. **בגיני כך** - לכן, **בארבעה עשר מתקני גרמיהו ומבערי חמץ מביניהו** - בליל ארבעה עשר בניסן מתקנים את עצמם על ידי שמבערים את החמץ מביניהם, ו**עיילי ברשותא קדישא** - ונכנסים ברשות הקדושה, ומתקנים את המלכות כדי שתהיה ראויה ליחוד. ו**כתן וכלה** - ואז בליל חמשה עשר מתעטרים **כתן** [-תפארת] ו**כלה** [-מלכות], **בעטרוי דאימא עלאה** - בעטרה של האם העליונה שהוא מידת בינה, הרומזת על מקום החירות, ו**בקעי בר נש לאחזאה גרמיה דאיהו בר חורין** - ולכן צריך האדם להראות את עצמו בלילה ההוא שהוא בן חורין, לרמוז על יחוד תפארת ומלכות שמקבלות עטרה מן הבינה הרומזת על חירות.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >
 ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

גדולי הצדיקים שליט"א מעידים: ביאור נפלא כזה טרם בא לעולם

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 | ארה"ב: (718) 437-0054 | אירופה: 0176-8806-20-44
 להשיג בחנויות הספרים המובחרות